

что студент хочет и готов учиться, а педагог знает, как ему в этом помочь. Бесспорно, что из простой суммы знаний и умений «сложить» компетентного специалиста не удастся. Стать компетентным он может только сам, найдя и апробировав различные модели поведения в данной предметной области, выбрав из них те, которые в наилучшей степени соответствуют его стилю, притязаниям, эстетическому вкусу и нравственным ориентациям.

Список использованных источников:

1. Байденко В.И. Компетентный подход к проектированию государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (методологические и методические вопросы): Метод. пособие / В. И. Байденко. – М., 2005. – 114 с.
2. Государственный стандарт базового и полного общего среднего образования утвержденный постановлением Кабинета Министров Украины [Электронный ресурс] / Режим доступа: http://scool_n10.krimeu.com/ru/site/gosudarstvennii-standart.html.
3. Дахин А.Н. Моделирование компетентности участников открытого образования / А.Н. Дахин. – М.: НИИ шк. технологий. – 2009. – 292 с.
4. Зеер Э.Ф. Обновление базового профессионального образования на основе компетентного подхода / Э.Ф. Зеер // Профессиональное образование. Столица. – 2007. - №4. С. 9-10.
5. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата современного образования [Электронный ресурс] / И.А. Зимняя // Интернет-журнал “Эйдос”. – 2006. – 5 мая. Режим доступа: <http://www.eidos.ru/journal/2006/0505.htm>, – Заголовок с экрана.
6. Киндяшова А.С., Жигина Н.В. Формирование предметных компетенций будущих педагогов средствами электронного учебно-методического комплекса / А.С. Киндяшова, Н.В. Жигина // Вестник ТПУ (TSPU Bulletin) – 2012. - №8 (123). – С. 140-144.
7. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи (Бібліотека з освітньої політики) / [Під заг. ред. О.В. Овчарук]. – К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.
8. Корж Т.Н. Роль аннотирования в формировании предметной компетенции студентов неязыковых вузов / Т.Н. Корж // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. – 2009. - №5. – С. 109-111.
9. Кошалковская Л.И. Формування предметної компетенції учнів. Проблеми, пошук, рішення. [Електронний ресурс] / Режим доступа: <http://17.agni-age.net/optim/li/pk.htm> – Заголовок с экрана.
10. Краевский В.В. Содержание образования: вперед к прошлому // Володар Викторович Краевский. – М: Пед. общ-во России, 2000. – 36 с.
11. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / Э.Г. Азимов, А.Н. Шукин. – М.: Изд-во ИКАР. 2009.
12. Смородинова М.В. Технология формирования предметной компетенции учащихся основного звена общеобразовательной школы / М.В. Смородинова // Теория и практика образования в современном мире: материалы II между. науч. конф. – СПб.: Реноме, 2012. – С. 93-94.
13. Стародуб К.А. Формирование практической компетентности менеджеров гостиничного хозяйства в вузе : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.08 / Стародуб Ксения Александровна. – М., 2007. – 171 с.
14. Тархан Л.З. Дидактическая компетентность инженера-педагога: теоретические и методические аспекты: [монография] / Ленуза Запева Тархан. – Симф.: КРП Изд-во Крымиздатпедгиз, 2008. – 424 с.
15. Турянская О.Ф. [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.openclass.ru/node/290654> – Заголовок с экрана.
16. Усеинова Л.Ю. Формирование профессионально-практической компетентности будущих инженеров-педагогов в условиях производственной практики: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.04 / Усеинова Лена Юсуфовна. – С., 2010. – 288 с.
17. Хуторской А.В. Современная дидактика: [учеб. пособие] / А.В. Хуторской. – [2-е изд.] – М.: Высш. шк., 2007. – 639 с.
18. Шестак Н.В. Компетентностный подход в дополнительном профессиональном образовании / Н.В. Шестак, В.П. Шестак // Высшее образование в России. – 2009. - №3. – С. 29-38.

УДК 378(09):78

Ковтун А.В.

ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНСТИТУТІВ (КІНЕЦЬ 50-Х – ПОЧАТОК 60-Х РР. ХХ СТ.)

У статті представлено результати аналізу досвіду організації музично-педагогічної практики студентів філологічних факультетів, що отримували додаткову спеціальність „вчитель співу”, у вищих навчальних закладах України кінця 50-х – початку 60-х рр. ХХ ст. Висвітлено зміст та основні форми організації практики у педагогічних інститутах.

Ключові слова: музично-педагогічна практика, студенти філологічних факультетів, музично-виховні заходи.

Ковтун А.В. Отечественный опыт организации музыкально педагогической практики студентов педагогических институтов (конец 50-х - начало 60-х гг. ХХ в.). В статье представлены результаты анализа опыта организации музыкально-педагогической практики студентов филологических факультетов, которые получали дополнительную специальность „учитель пения”, в высших учебных заведениях Украины конца 50-х – начала 60-х гг. ХХ ст. Рассмотрены содержание и основные формы организации практики в педагогических институтах.

Ключевые слова: музыкально-педагогическая практика, студенты филологических факультетов, музыкально-воспитательные мероприятия.

Kovtun A.V. Domestic experience of musical pedagogical practice pedagogical institutes (late 50's - early 60-ies. XX century.). The article presents the results of an analysis of experience in organizing musical and pedagogical practice of philological faculty who received additional specialty "singing teacher" in higher educational institutions of Ukraine of the late 50's - early 60-ies. The twentieth century. Examined the content and basic forms of practice in teacher training institutes.

Key words: musical-pedagogical practice, students of philology, musical and educational events.

Постановка проблеми. Педагогічна практика традиційно виступає одним з найважливіших напрямів професійної підготовки майбутніх педагогів, оскільки саме у процесі проходження практики забезпечується відпрацювання здобутих ними під час аудиторних занять науково-педагогічних та методичних знань, набуття професійних умінь та навичок у реальних умовах педагогічної діяльності.

Сьогодні підвищення вимог до сучасних випускників ВНЗ, пов'язане із зростанням потреби суспільства у висококваліфікованих педагогічних кадрах, зумовлює необхідність поглибленого дослідження та вдосконалення процесу організації педагогічної практики у підготовці фахівців різного педагогічного профілю. Це, у свою чергу, викликає необхідність звернення уваги науковців до багатой вітчизняної музично-педагогічної спадщини, що є невичерпною скарбницею педагогічних ідей та

досвіду, які становлять сприятливий ґрунт для створення сучасних педагогічних інновацій.

Відзначимо, що діяльність педагогічних інститутів наприкінці 50-х – на початку 60-х рр. ХХ ст. дала нам цікавий досвід естетичної підготовки вчителів через введення на філологічних факультетах окрім основної – вчитель української або російської мови та літератури – другої музично-педагогічної спеціальності. Причому, у навчально-виховному процесі педагогічних інститутів, що готували вчителів такої подвійної спеціальності, великого значення надавалося організації педагогічної практики, у якій знайшли втілення нові для свого часу ідеї та розробки викладачів щодо міждисциплінарної підготовки фахівців.

Зважаючи на цікавість та інноваційність отриманого тоді досвіду, вважаємо, що висвітлення змісту та форм організації педагогічної практики майбутніх педагогів, які здобували другу спеціальність „вчитель співів” у педагогічних інститутах кінця 50-х – початку 60-х рр. ХХ ст. сприятиме збагаченню процесу організації педагогічної практики майбутніх педагогів-музикантів у сучасних ВНЗ.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Необхідність ґрунтовної музично-педагогічної підготовки майбутніх педагогічних кадрів підкреслюють у своїх працях вчені Р. Амлінська, Н. Ветлугіна, Л. Жербіна, Л. Коган, Т. Науменко, О. Рудницька, Т. Скорик та інші.

У дослідженнях Л. Арчажнікової, Н. Вишнякової, Р. Кузьменко, Л. Майковської, В. Муцмахера, Г. Падалки, І. Полякової, А. Самусенко, Г. Стасько, Т. Танько, О. Чеботаренко та інших висвітлено теоретико-методологічні основи музично-педагогічної підготовки майбутніх педагогів.

Науковці (Ф. Гоноболін, О. Щербаков, Е. Гришин, Н. Кузьміна, В. Сластьонін, Л. Спирін та інші) відзначають, що найбільш ефективною формою практичної підготовки майбутніх педагогів виступає педагогічна практика, яка є важливою складовою навчально-виховного процесу вищих закладів освіти. Саме у ході педагогічної практики створюються реальні можливості для формування у майбутніх педагогів любові та поваги до обраної професії, готовності до проведення навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного та шкільного віку, потреби здобувати і застосовувати теоретичні знання, засвоювати передовий педагогічний досвід.

Історичного аспекту організації педагогічної практики майбутніх педагогічних кадрів торкалися в історико-педагогічних дослідженнях В. Кузьмічова, І. Ларіна, В. Попова, Т. Танько, В. Черкасов, О. Цвігун та інші.

Аналіз праць вчених свідчить, що питання вивчення досвіду організації музично-педагогічної практики майбутніх педагогів в історико-педагогічному ракурсі не отримало ще ґрунтового висвітлення у наукових дослідженнях останніх років.

Зважаючи на це, **метою** статті є висвітлення досвіду організації музично-педагогічної практики майбутніх педагогів у педагогічних інститутах кінця 50-х – початку 60-х рр. ХХ ст.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Аналіз історико-педагогічної літератури (С. Мельничук, Т. Танько та інші) висвітлює важливий для розкриття досліджуваної проблеми факт, що до кінця 50-х років ХХ ст. ґрунтова музично-педагогічна освіта педагогічних кадрів в Україні здійснювалася виключно у педагогічних училищах. 1956 рік може розглядатися як переломний у справі розвитку практично-педагогічної

музичної підготовки майбутніх педагогів, оскільки у цей час підготовка студентів за спеціальністю „вчитель співів”, зокрема й як другої вчительської спеціальності, була запроваджена у низці педагогічних інститутів України.

Вивчення наукових джерел показує, що підготовка вчителів зі спеціальності „Українська мова, літератури і співів” розпочалася у 1956-57 навчальному році у Київському, Львівському, Харківському, Ніжинському педагогічних інститутах України. З вересня 1957-58 навчального року друга спеціальність „співів” була введена на філологічних факультетах Дрогобицького, Запорізького, Рівненського, Херсонського педагогічних вузів. Окрім цього, на історико-філологічних факультетах Кримського, Полтавського, Станіславського педагогічних вузів друга спеціальність „історія” також була замінена на „співів”. У 1960-61 навчальному році підготовку вчителів за спеціальністю „Українська мова, література і співів” проводили вже вісім, а за спеціальністю „Російська мова, література і співів” – сім педагогічних інститутів. Хоча у зв’язку із реорганізацією у 1962 році філологічних факультетів Львівського, Одеського та Харківського педагогічних інститутів підготовку вчителів співів за другою спеціальністю було припинено [1, с. 78-79].

Необхідність поєднання двох спеціальностей була обумовлена цілою низкою проблем, пов’язаних із підготовкою педагогічних кадрів, що актуалізувалися у середині ХХ ст., зокрема потребою у посиленні підготовки вчителів до організації музично-естетичного виховання учнів загальноосвітніх шкіл. У цей час необхідність збільшення ваги естетичної складової педагогічної підготовки майбутніх вчителів стає настільки гострою, що потрапляє до кола посиленої уваги Міністерства освіти. Створений Міністерством у 1960 році республіканський комітет художнього виховання дітей, завданням якого було здійснення науково-методичного керівництва естетичним вихованням у школі і в позашкільних закладах освіти, як основну причину недоліків естетичного виховання молоді називає низький рівень естетичної підготовки значної кількості випускників педагогічних вузів. У зв’язку з чим, у прийятих у той час постановках, рекомендаціях, наказах неодноразово підіймаються питання про необхідність розробки науково обґрунтованої системи естетичного виховання студентів на весь період навчання у вузі, увага керівництва педагогічних вузів звертається на важливість підготовки майбутніх педагогів до естетичного виховання учнів [2].

У періодичних педагогічних виданнях того часу значалося: „Незважаючи на те, що в педагогічних училищах є викладачі співів і музики, підготовка випускників з цього предмету не задовольняє зростаючих вимог. Більшість випускників, як показує перевірка їх практичної роботи в школах, недостатньо володіє музичними інструментами, слабо знає теорію музики. Частина викладачів співів і музики також не має достатньої фахової підготовки, але обласні інститути удосконалення учителів потрібної роботи з ними не проводять. Відчувається гостра потреба у створенні при педагогічних інститутах факультету, де б провадилася підготовка висококваліфікованих фахівців з цього предмету” [3, с. 40].

Отже, впровадження другої музично-педагогічної спеціальності на філологічних факультетах педагогічних інститутів виявилось однією з нових форм музично-педагогічної підготовки вчителів в Україні, що була здійснена з метою вирішення нагальних потреб шкільної практики. Але її впровадження переслідувало ще одну педагогічну мету: введення музичної спеціальності мало позитивно позначитися на засвоєнні студентами-філологами предметів літературного циклу, розумінні ними взаємозв’язку літератури з музичним мистецтвом, а

також могло допомогти ліквідувати існуючу у той час невідповідність між потребами школи і рівнем естетичної підготовки як майбутніх вчителів-філологів, так і вчителів музики та співів для забезпечення музично-художнього виховання школярів.

Запровадження музичної спеціальності на філологічних факультетах не пройшло непоміченим широкими колами педагогічної громадськості. У педагогічній пресі того часу відзначалось: „Підготовку вчителів співів та музичного виховання для масових шкіл здійснюють, крім спеціальних музичних закладів, філологічні факультети педагогічних інститутів, де студенти за час п'ятирічного навчання набувають як другу спеціальність кваліфікацію вчителя співів... Викладання музичних дисциплін на філологічному факультеті – справа нова, ось чому злободенним є питання про розробку методів навчання музики в специфічних умовах педінститутів...” [4, с.82-83].

Автор статті наголошує, що конче потрібним є поліпшення самих методів навчання музики, „які тепер ґрунтуються на тих же засадах, що і в музичних школах, училищах, консерваторіях ... необхідно створити таку систему навчання музики, яка давала б змогу студентам протягом п'яти років оволодіти фортепіано чи скрипкою, баяном, домрою або іншим інструментом. При цьому треба виходити з правильних тверджень багатьох педагогів про те, що опорою у майбутній праці вчителя співів має бути володіння спеціальним інструментом” [4, с.82-83]. Наведені вище твердження відбивають усю гостроту педагогічно-методичних проблем, пов'язаних із пошуком доцільних та ефективних форм музично-педагогічної підготовки майбутніх учителів.

Підкреслимо, що музично-педагогічна практика вважалася невід'ємним компонентом професійної підготовки вчителів на філологічних факультетах, оскільки саме така форма професійної підготовки забезпечувала закріплення у студентів системи необхідних музично-педагогічних умінь й навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах.

Мета музично-педагогічної практики студентів подвійних спеціальностей полягала у: стимулюванні творчої активності студентів в організації різних видів шкільної музично-естетичної діяльності через ознайомлення з досвідом кращих учителів з проведення класного співу, керівництва хорами початкової школи, піонерськими та юнацькими хорами; самостійному використанні одержаних на аудиторних заняттях знань, умінь та навичок у практичній діяльності з організації занять з музики і співу у навчальній та позакласній роботі з учнями.

Специфікою такої практики було те, що у її ході студенти діставали загальну педагогічну підготовку разом з музично-естетичною й мали змогу отримати педагогічний досвід через поєднання у власній практичній роботі знань та вмінь з обох спеціальностей, за якими вони здобували освіту.

Аналіз архівних матеріалів щодо діяльності Харківського, Київського, Івано-Франківського педагогічних інститутів дає змогу характеризувати основні форми організації музично-педагогічної практики: відвідання уроків співів та позакласних занять учнівських хорів; залікові музичні заняття (проведення уроків музики та співу, робота з хором, організація музично-виховних заходів, керівництво творчою гуртковою роботою) та їх обговорення; проведення підсумкової конференції студентів-практикантів [5; 6].

На нашу думку, особливий інтерес для сучасного дослідника становить така форма організації педагогічної

практики студентів подвійних спеціальностей як музично-виховні заходи, оскільки, беручи участь у різних видах педагогічної активності, практиканти мали змогу виявляти різні аспекти своєї підготовки, поєднувати знання та вміння, засвоєні під час вивчення різних дисциплін з обох спеціальностей.

Дані Харківського архіву свідчать, що студенти Харківського педагогічного інституту проводили такі заходи у V-VII класах, присвячуючи їх ілюстрованому висвітленню творчості певного композитора у контексті тієї епохи, коли відбувалася його творчість; коментованому слуханню музики; проведенню літературно-музичного ранку чи вечора, здійсненню музично-театралізованої постанови тощо [5, с.182].

Серед позакласних заходів, відзначених в архівних джерелах: бесіди про життя і творчість видатних композиторів (І.Баха, М.Глінки, П.Чайковського та ін.); музично-літературні концерти-лекції тощо. Під час підготовки заходів студенти власноруч виготовляли наочні прилади: творчі посібники, роздаткові матеріали, що містили цікаву інформацію про відомих композиторів та інші творчі доробки [5, с.188].

Педагогі прагнули вдосконалювати процес організації практики, узагальнювати набутий досвід. Маємо відомості, що у ході практики використовувались наукові доробки видатних вітчизняних педагогів-музикантів: таблиці з нотної грамоти відомої дослідниці питань музично-естетичного розвитку підростаючого покоління М. Румер; посібник знаної педагога-музиканта Н. Гродзенської „Виховна робота на уроках співів”; методичний посібник В. Шацької „Співи і музика в школі”, у якому педагог радила залучати учнів до різних видів музично-естетичної діяльності: сприйняття музики, спів, гра на музичних інструментах, вивчення теорії й історії музики тощо.

Підкреслюючи значення педагогічної практики у навчальному процесі, наголосимо, що за її результатами здійснювався перегляд та вдосконалення усього процесу професійної музично-педагогічної підготовки майбутніх фахівців подвійної музично-філологічної спеціальності. Так, аналіз проведених педагогічних практик дозволив викладачам кафедри музики і співів Харківського педагогічного інституту зробити низку висновків щодо поліпшення якості навчально-виховного процесу. Зміст навчальних планів і програм з дисциплін музично-педагогічного циклу було переглянуто і наближено до реальних потреб школи.

Висновки з дослідження й перспективи подальших розвідок із напрямку. У цілому, аналіз досвіду організації педагогічної практики студентів подвійних спеціальностей у вищих навчальних закладах України кінця 50-х – початку 60-х рр. ХХ ст. показує, що така практика була спрямована на вдосконалення і втілення на практиці знань і вмінь, набутих при вивченні курсів педагогіки, психології, методики музичного виховання; здійснення цілісної системи навчально-виховної роботи з учнями з виконанням функцій вчителя музики. У процесі проходження педагогічної практики студенти практично знайомилися з усіма напрямками навчально-виховного процесу, його особливостями; набували досвід самоорганізації педагогічної діяльності, стимулювання та розвитку пізнавальної активності, життєдіяльності дітей, організації взаємодії з ними під час проведення виховних заходів. Важливим здобутком педагогічної практики виявився також досвід проведення студентами музично-естетичних виховних заходів із залученням додаткових знань та вмінь з другої спеціальності, що забезпечувало комплексне відпрацювання ними знань та вмінь, засвоєних під час вивчення різних дисциплін.

У ході наукового пошуку встановлено, що основними формами організації музично-педагогічної практики були: відвідання уроків співів та позакласних занять учнівських хорів; залікові музичні заняття та їх обговорення; проведення підсумкової конференції студентів-практикантів. Базовими організаційними формами самостійної практичної діяльності студентів виступали такі, як: проведення уроків музики та співу, робота з хором, організація музично-виховних заходів, керівництво творчою гуртковою роботою.

Список використаних джерел:

1. Танько Т.П. Музично-педагогічна освіта в Україні / Т.П.Танько. – Х.: Основа, 1998. – 192 с.
2. Збірник наказів та інструкцій МО України. – К., 1962. – №4. – Наказ № 44.
3. Коба М.І. Педагогічна практика в педучилищах / М.І.Коба // Радянська школа. – 1954. – №3. – С. 39 – 42.
4. Масний С.М. Про методи підготовки вчителів співів у педагогічних інститутах (Дрогобицький педагогічний інститут) / С.М. Масний // Радянська школа. – 1961. - №7. – С. 82 – 83
5. ХДОІА. Р. 4293. Оп. 2. Сп. 809. Арк. 180-188.
6. ЦДІА України. Ф.166. Оп.15. Сп.4160. Арк.63-198.

УДК 378.147-057.87

Крохмаль А.М.

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МАГІСТРАНТІВ ТА АСПІРАНТІВ КОНСПЕКТУВАННЯ ЛЕКЦІЙ З «ДІЛОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»

У статті визначаються основні методи та прийоми навчання студентів-магістрантів та аспірантів конспектування лекцій з «Ділової іноземної мови». Зазоцтрюється увага на залежності якості слухання від рівня уваги студентів. Виділяються функціональні мовленнєві вміння, обумовлені рівнем складності мисленнєвої діяльності.

Ключові слова: навички слухання, навички письма, конспектування інформації, лекція, види навчальної діяльності, студент, аспірант.

Крохмаль А.Н. Обучение студентов-магистров и аспирантов ведению конспектов лекций по дисциплине «Деловой иностранный язык». В статье определяются основные этапы, методы и приемы обучения ведения конспектов лекций студентами-магистрами и аспирантами по дисциплине «Деловой иностранный язык». В статье определяется взаимосвязь качества слушания с уровнем внимания студентов. Были выделены функциональные умения, определяющиеся уровнем сложности мыслительной деятельности студентов.

Ключевые слова: навыки слушания, навыки письма, конспектирование информации, слушание лекции, виды учебной деятельности, студент, аспирант.

Krokhmal A.N. Teaching Undergraduate and Postgraduate Students to Make Synopsis of Business Language Lectures. In the article it is defined the main phases, methods and principles of teaching undergraduate and postgraduate students to make synopsis of Business Language lectures. In the article it is defined interconnection listening quality and students' attention level. It is defined the functional skills which define difficulty level of students' mental action.

Key words: listening skills, writing skills, making synopsis of information, listening the lecture, types of educational process.

Актуальність проблеми. Знання іноземних мов є однією з пріоритетних завдань вищих навчальних закладів в сучасному українському суспільстві. Процес вивчення людиною іноземної мови відбувається упродовж різних вікових періодів її життя: з дитинства до дорослості. На перших курсах вищих навчальних закладів студенти вдосконалюють свої вміння та навички з говоріння, письма, аудіювання та читання. Уміння здійснювати аудіювання та письмо стають необхідними для студентів старших курсів, магістрів та аспірантів у процесі конспектування ними лекцій, що викладаються іноземною мовою, а саме на заняттях з «Ділової іноземної мови».

Мета статті визначити головні етапи, методи та принципи навчання конспектування лекцій.

Аналіз наукових публікацій. Проблема розвитку навичок ведення конспектів лекцій іноземними мовами представлена у працях О. Білоусова, В. Єнгаличева, В. Павлової, Л. Апатової, Л. Кузнецової та інших науковців.

Підґрунтям процесу конспектування є слухання, відбір інформації, її переформулювання та фіксація у письмовому вигляді. Таким чином, спочатку у студентів формується мовна діяльність слухання, яка відтворюється у навчальній діяльності - слуханні лекцій [1, 129; 4, 56].

На думку вчених, якість слухання знаходиться у тісному зв'язку з увагою студентів під час лекції. Увага, в свою чергу, залежить від мотивації, психологічного та фізичного стану студента. У сприйнятті та запам'ятовуванні студентами інформації значну роль відіграє увага та установка [5, 458].

Основна частина. У межах методики викладання іноземних мов виділяють декілька видів слухання:

- Слухання з метою з'ясування. Мета такого слухання – отримати потрібну і важливу інформацію. При

цьому інформація, що отримується, далі не передається.

- Ознайомлювальне слухання, що визначається метою отримання певної інформації. Таке слухання виконує певні функціональні ролі: пізнавальну, розважальну або пізнавально-розвивальну. При цьому інформація фіксується в довгостроковій пам'яті, оскільки є цікавою або значущою для людини.
- Спонукальне слухання, до якого відноситься слухання з метою передавання отриманої інформації. Таке слухання стосується перш за все синхронного перекладу. Саме тому воно вимагає спеціального тренування оперативної пам'яті, оскільки інформація, що подається, є однократною, тобто не може повторюватися кілька разів.

Слухання лекцій передбачає конспектування інформації, а тому обумовлюється сформованістю письмових умінь.

Механізм письма складається з таких елементів.

1. вибір лексики для складання фрази;
2. розподіл предметних ознак у групі речень;
3. виділення предиката;
4. організація зв'язку між реченнями.

Відповідно методичних принципів викладання іноземних мов, головною умовою складання тексту є випередження, тобто наявність уявлення про те, що буде написано. Вченими Марковою А. К. Бурштиною Н. Е. [3, 54] було проведено експеримент, відповідно якого дві групи студентів з одним рівнем іншомовної підготовки слухали одну лекцію. Але студенти першої групи були знайомі з тематикою лекції, в той час як студенти другої групи не мали жодного уявлення щодо її змісту. Після перевірки конспектів лекції було з'ясовано, що студенти другої групи записували лекцію без розумової переробки, тобто одне і те ж міркування, висловлене